

Vážený návštěvníku!

Vítáme tě na putovní výstavě *Století 1918–2018 v Olomouckém kraji*, která sestává celkem z osmnácti velkoformátových panelů a pojednává o historickém vývoji, významných osobnostech i současnosti Olomouckého kraje, Olomouce i jednotlivých regionů.

Projdi se výstavou a doplň do pracovního listu správné odpovědi.

Hledej vždy textový panel se stejným číslem a nadpisem – pomůže ti s řešením!

1. Olomoucký kraj v proměnách času:

Olomoucký kraj je geograficky členěn na severní hornatou část s pohořím s nejvyšší horou Praděd a na jižní část tvořenou rovinatou Hanou.

2. Krajská metropole: Po vzniku Československa, v prosinci 1918, bylo na základě návrhu starosty Richarda Fischera připojeno k centru města Olomouce 13 obcí. V roce 1921 měla Olomouc díky tomu obyvatel.

3. Olomoucko: Dopiš, co vyráběly společnosti:

Chronotechna Šternberk

Uničovské strojírny

Tesla (dnes SEV) Litovel

4. Přerovsko: František Venclovský přeplaval v roce 1971 jako první Čech průliv mezi a

5. Prostějovsko: Od roku 1957 se v Prostějově koná přehlídka uměleckého přednesu a divadel poezie Wolkerův Prostějov na počest básníka a prozaika (básnické sbírky *Host do domu* nebo *Těžká hodina*).

6. Šumpersko: V srpnu 1968 obsadila Šumperk polská vojska, v říjnu 1968 sovětská. Student šumperské průmyslovky se na protest proti okupaci Československa po vzoru Jana Palacha v únoru 1969 upálil.

7. Jesenicko: Na Jesenicku se nachází unikátní příroda, kterou je potřeba chránit. V roce 1969 byla na území Hrubého Jeseníku zřízena o rozloze 740 km².

8. Proměny společnosti: V Laštanech u Olomouce se narodil Josef Bryks, stíhací pilot, válečný hrdina, politický vězeň a nakonec oběť režimu.

- 9. Politický život:** Významný politik a novinář se spolu s katolickým knězem Janem Šrámkem zasloužil o sjednocení různých křesťanských frakcí do Čsl. strany lidové (1919). Stal se členem první československé vlády, poté poslancem Národního shromáždění.
- 10. Věda a výzkum:** Významný oční lékař Václav Vejdovský uskutečnil v olomoucké nemocnici téměř 18 tisíc očních operací. Za jeho podpory vznikla v Litovli Základní škola pro děti.
- 11. Kultura a umění:** V Olomouci se v roce 1947 narodil folkový písničkář, kytarista, skladatel, básník a fejetonista Dvacet let před listopadem 1989 žil z politických důvodů v emigraci v Nizozemsku.
- 12. Hospodářství a podnikání:** Které město Olomouckého kraje je nejvíce spojováno s textilní výrobou?
.....
- 13. Školství a vzdělanost:** V roce 1573 v Olomouci vznikla univerzita. Císař František Josef I. roku 1860 dekretem univerzitu zrušil, v Olomouci zůstala kromě univerzitní knihovny pouze samostatná teologická fakulta. Prvním rektorem znovuobnovené univerzity v roce 1946 pod názvem Palackého univerzita se stal filozof
- 14. Duchovní život:** Pražský arcibiskup a kardinál František Tomášek přivítal koncem dubna roku 1990 v Československu papeže, který v roce 1995 navštívil také přímo Olomouc u příležitosti svatořečení Zdislavy z Lemberka a Jana Sarkandera.
- 15. Sport a tělesná kultura:** Eliška Junková pocházející z Olomouce získala velkou popularitu jako automobilová závodnice. Po ukončení své sportovní kariéry v roce 1928 se věnovala propagaci a organizaci sportu.
- 16. Kultura a společenský život současnosti:** Na zámku v Čechách pod Kosířem opakovaně pobýval a tvořil český malíř, autor kalendářní desky Staroměstského orloje v Praze. Jaké je jeho jméno?
.....
- 17. Sport v současnosti:** Vyber si jednoho z uvedených sportovců/sportovkyň na výstavním panelu a napiš si, co tě na něm zaujalo:
- 18. Nehmotné kulturní dědictví:** Výroční lidový obyčej, který spočívá v obřadní objíždce chlapců a mužů na koních, se dodnes koná například v Doloplazích u Olomouce. Jak se tento obyčej jmenuje?
.....